

ORSZÁGOS POLGÁRŐR SZÖVETSÉG

Levél cím: 1077 Budapest,
Király u. 71.
Telefon: 441-1827
441-1794
Fax: 441-1821
BM-tel: 21-248
BM-fax: 21-232
E-mail: kozpontiroda@opsz.hu

J ó v á h a g y o m:

Budapest, 2015. szeptember „.....”.

Dr. Túrós András
elnök

Eszközök és források értékelési szabályzata

Hatályba lép: 2015. október 1.

Készült: 7 példányban

Kapják:

1. OPSZ elnöke
2. OPSZ FB elnöke
3. gazdasági elnökhelyettes
4. gazdasági igazgató
5. könyvvizsgáló
6. könyvelő
7. Irattár

TARTALOMJEGYZÉK

I.	Befektetett eszközök értékelése	3
	1. Tárgyi eszközök	3
	2. Immateriális javak	5
	3. Befektetett pénzügyi eszközök	5
II.	Forgóeszközök értékelése	6
	1. Készletek értékelése	6
	2. Követelések értékelése	8
	3. Értékpapírok értékelése	9
	4. Pénzeszközök értékelése	9
III.	Aktív időbeli elhatárolások	10
IV.	Saját tőke	11
	1. Jegyzett tőke	11
	2. Tőketartalék	11
	3. Eredménytartalék	12
	4. Lekötött tartalék	13
	5. Értékelési tartalék	13
	6. Mérleg szerinti eredmény	13
V.	Céltartalék	14
VI.	Kötelezettségek értékelése	14
VII.	Passzív időbeli elhatárolások	15
VIII.	Záró rendelkezések, hatálybalépés, aláírás	16

A számvitelről szóló 2000. évi C törvényben foglaltak alapján a civil szervezeteknek el kell készíteniük a gazdálkodás sajátosságainak, adottságainak, körülményeinek leginkább megfelelő, számviteli politikához kapcsolódó értékelési szabályzatát.

Az eszközök és források értékelési szabályzatának célja, hogy meghatározásra kerüljenek azok az értékelési elvek, amelyekkel az Országos Polgárőr Szövetség rögzíti az eszközei és forrásai értékét.

Az eszközök és források értékelésénél számviteli politikában rögzített (vállalkozás folytatásának elve, valóság elve, óvatosság elve, egyedi értékelés elve) elveket kell alapul venni. Az előző üzleti év mérlegkészítésénél alkalmazott értékelési elvek csak akkor alkalmazhatóak, ha a megváltozást előidéző tényezők tartósan – legalább egy éven túl – jelentkeznek, és emiatt a változás állandónak, tartósnak minősül.

Az eszközöket és kötelezettségeket leltározással, egyeztetéssel ellenőrizni és egyedenként értékelni kell. Az egyes mérlegtételek értékelése során figyelembe kell venni minden olyan értékvesztést, amely a mérleg fordulónapján meglévő eszközöket érinti, a mérlegkészítés napjáig bekövetkezett és ismertté vált. A mérlegben és az eredménykimutatásban minden tételnél fel kell tüntetni az előző naptári év megfelelő adatát, és ha ez nem hasonlítható össze, akkor ezt a kiegészítő mellékletben indokolni kell.

I. Befektetett eszközök értékelése

Az immateriális javakat, valamint a tárgyi eszközöket a terv szerinti illetve a terven felüli értékcsökkenéssel csökkentett bekerülési értéken vagy beszerzési áron, előállítási költségen kell értékelni.

Bekerülési érték: az eszköz megszerzése, létesítése, üzembe helyezése érdekében az üzembe helyezésig, a raktárba történő beszállításig felmerült, az eszközhöz egyedileg hozzákapcsolható tételek együttes összege.

- Vásárlás esetén a beszerzési ár;
- Saját előállítás esetén az előállítás közvetlen önköltsége
- Nem pénzbeli vagyoni hozzájárulás, apport behozatal esetén a társasági szerződés szerinti érték
- Térítés nélküli átvétel esetén az átadónál kimutatott könyv szerinti érték, de legfeljebb a piaci érték
- Többlet, ajándék, hagyatéka esetén a piaci érték

Az eszközöket beszerzési, illetve előállítási költségüknél magasabb értéken nem szabad a mérlegbe felvenni.

A befektetett eszközök évenkénti értékelésénél nem számolunk el értékhelyesbítést és nem mutatunk ki értékelési tartalékot.

1. Tárgyi eszközök

(ingatlanok és a kapcsolódó vagyoni értékű jogok, műszaki berendezések gépek, járművek, egyéb berendezések, felszerelések, járművek, tenyészállatok, beruházások, felújítások, beruházásokra adott előlegek, tárgyi eszközök értékhelyesbítése)

a). Vásárlással történő beszerzés esetén:

- Számlázott ellenérték (eredményekkel csökkentett felárral növelt)
- Beszerzéshez kapcsolódó szállítási költség
- Alapozási szerelési költség
- Próbaüzemeltetés költsége
- Beszerzéssel kapcsolatos közvetítői költségek, bizományi díjak
- Vámköltség, vámteher, vámkezelési díj
- Beruházási hitel után az üzembe helyezésig felmerült kamat
- Üzembe helyezésig felmerült biztosítási díj
- Fizetendő illetékek
- Az előzetesen felszámított, de le nem vonható Áfa
- A jogszabályokon alapuló hatósági, igazgatási szolgáltatási díjak
- Egyéb hatósági díjak
- Az eszköz beszerzéshez, előállításához közvetlenül kapcsolódóan igénybe vett hitel, kölcsön (bankgarancia díja, kezelési költség, folyósítási jutalék, rendelkezésre tartási jutalék, szerződés közjegyzői hitelesítésének díja, kamatok).

A beszerzési költség részét képező a fentiekben felsorolt tételeket a felmerüléskor, a gazdasági esemény megtörténtekor (legkésőbb az üzembe helyezéskor) kell számításba venni a számlázott, kivetett összegben.

Amennyiben az üzembe helyezésig, a raktárba történő beszállításig a számla nem érkezett meg, a fizetendő összeget az illetékes hatóság nem állapította meg, akkor az adott tétel értékét a rendelkezésre álló dokumentumok (szerződés, jogszabályi előírás) alapján kell meghatározni. Az így meghatározott érték és a ténylegesen számlázott vagy később módosított fizetendő összeg közötti különbözettel a beszerzési költségeket a végleges bizonylatok kézhezvétele időpontjában kell módosítani.

A tárgyi eszköznél értéket növelő beszerzési költségként kell figyelembe venni a meglévő tárgyi eszköz bővítésével, rendeltetésének megváltoztatásával, átalakításával, élettartamának növelésével összefüggő munka, továbbá az elhasználódott tárgyi eszköz eredeti állaga, kapacitása pontossága helyreállítását szolgáló felújítási munka költségét is, kivéve a tárgyi eszköz folyamatos, zavartalan, biztonságos üzemeltetését szolgáló javítási, karbantartási munka költségeit.

b). Előállítási költségek megállapítása

A tárgyi eszközök előállításának fogalmába tartozik az előállítás (létesítés), a próbaüzemelés, az üzembe helyezés, a bővítés, a rendeltetésváltozás, átalakítás, a tárgyi eszközök eredeti állagának helyreállítása (felújítás) saját vállalkozásban történő végzése.

Beruházás esetén: a beruházás tervezés, a beruházás előkészítés, a beruházás lebonyolítás, az új technológia elsajátítás díjai és közvetlen költségei.

A tárgyi eszközök előállításának költségeit (az aktivált teljesítmény értékét) e tevékenységek befejezésekor állapítjuk meg.

c). Térítésmentesen átvett eszközök, ajándékként, hagyatékként kapott eszközök, a többletként fellelt eszközök valamint a követelések fejében átvett eszközök értékelése

A térítésmentesen (visszaadási kötelezettség nélkül) átvett eszközök bekerülési értéke – ha jogszabály eltérően nem rendelkezik – az eszközöknek az állományba vétel időpontjában ismert piaci, forgalmi értéke. Amennyiben az eszköz térítés nélküli átadása-átvétele államháztartási szervezettől történik, az átvevő szervezetnek az adott eszközt az átadó által közölt bruttó értéken kell nyilvántartásba venni.

A követelések fejében átvett eszközöket, ha jogszabály, szerződés, megállapodás eltérően nem rendelkezik, akkor a kiváltott követelések összegével azonos összegben kell nyilvántartásba venni.

2. Immateriális javak

(alapítás-átszervezés aktiválási értéke, kísérleti fejlesztés aktiválási értéke, vagyoni értékű jogok, szellemi termékek, üzleti vagy cégérték, immateriális javakra adott előlegek, immateriális javak értékhelyesbítése)

Az immateriális javak esetében is – hasonlóan a tárgyi eszközökhöz – a tényleges beszerzési ár, illetve az előállítási önköltség lesz az aktiváláskori érték (bruttó érték).

A mérlegben az immateriális javakat bekerülési értéken, illetve ezen bekerülési értéknek az elszámolt terv szerinti és terven felüli értékcsökkenési leírással csökkentett, a terven felüli értékcsökkenési leírás visszaírt összegével növelt könyv szerinti értéken kell kimutatni.

3. Befektetett pénzügyi eszközök

(tartós részesedés kapcsolt vállalkozásban, tartósan adott kölcsön kapcsolt vállalkozásban, egyéb tartós részesedés, tartósan adott kölcsön egyéb részesedési viszonyban álló vállalkozásban, egyéb tartósan adott kölcsön, tartós hitelviszonyt megtestesítő értékpapír, befektetett pénzügyi eszközök, befektetett pénzügyi eszközök értékelési különbözete)

A befektetett pénzügyi eszközöket a bekerülési (beszerzési) értékükön kell nyilvántartásba venni.

A befektetett pénzügyi eszközök között a befolyásolási, irányítási, ellenőrzési lehetőségeket tartósan biztosító tulajdoni részesedést jelentő befektetéseket, a tartósan adott kölcsönöket (ideértve a tartós bankbetéteket is), továbbá a tartós hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokat, valamint a befektetett pénzügyi eszközök értékhelyesbítését kell kimutatni.

Elkülönítetten kell tehát kezelni a befektetett pénzügyi eszközökön belül azokat, amelyek kapcsolt vállalkozásban, egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozásban illetve melyek részesedési viszonyban nem lévő vállalkozásban vannak. A befektetett pénzügyi eszközöket át kell sorolni a forgóeszközök közé, amennyiben már nem szolgálják tartósan a vállalkozás tevékenységét.

A tartós kölcsönök között azokat a pénzkölcsönöket kell kimutatni, amelyeknél az adóssal kötött szerződés szerint a fizetési igények teljesítése, a betét megszüntetése a tárgyévet követő üzleti évben még esedékes. A törvény idesorolja a pénzügyi lízing, a részletre, a halasztott fizetéssel történt értékesítés miatti követeléseket is.

II. Forgóeszközök értékelése

1. Készletek értékelése

(anyagok, befejezetlen termelés és félkész termékek, késztermékek, áruk, késztermékekre adott előlegek)

A készletek között kell kimutatni azokat az anyagi eszközöket használatbavételükig, amelyek a vállalkozás tevékenységét legfeljebb egy évig szolgálják, továbbá azokat az eszközöket, amelyeket a használat, a rendeltetés tartós megváltozása vagy feleslegessé válása miatt átsoroltak (átminősítettek) a tárgyi eszközök közül. Nem lehet a készletek között kimutatni a javításra, a bér munkára, a bizományba átvett készleteket. Ezeket a javításra, a bér munkára, a bizományba átadónál kell a készletek között – elkülönítetten – kimutatni.

A mérlegben a vásárolt készleteket (anyag, áru) beszerzési áron vagy átlagos (súlyozott) beszerzési áron, a saját termelésű készleteket (befejezetlen termelés, félkész, és késztermék) előállítási költségeken (utókalkuláció vagy norma szerinti közvetlen önköltségen) kell értékelni.

Amennyiben a vásárolt készlet mérlegkészítéskor megismert tényleges piaci értéke alacsonyabb, mint a könyv szerinti értéke, akkor a mérlegben ezen az értéken kell kimutatni és a különbözetet értékvesztésként kell elszámolni.

Készletek értékelésére használt módszerek:

- egyedi beszerzési ár: minden beszerzés egyedi áron szerepel és a felhasználást is ilyen értékkel kell elszámolni
- átlagos (súlyozott) beszerzési ár: a beszerzések egyedi áron szerepelnek, a felhasználás pedig a beszerzések mennyiséggel súlyozott átlagárával
- FIFO (First In First Out): a beszerzések egyedi áron szerepelnek; a legrégebbi készletet kell legelőször felhasználni

Vásárolt készletek értékelése:

Az anyag készletekről év közben sem mennyiségi, sem értékbeni nyilvántartást nem vezetünk. Az év közbeni anyagbeszerzéseket közvetlenül költségként számoljuk el.

Az év közbeni folyamatos mennyiségi nyilvántartás hiányában december 31.-én kötelező a leltározás. A leltárérték megállapítása az utolsó beszerzési ár visszakeresésével állapítandó meg (számított beszerzési érték). Az év végi leltár alapján meghatározott anyagkészlet értékét a költségek egyidejű csökkentésével kell a mérlegben állományba venni.

A tárgyévet követő év elején pedig a nyitó készletértéket közvetlenül a költségek között számoljuk el.

Az árukészletek értékelése beszerzési áron történik. Év közben sem mennyiségi, sem értékbeni nyilvántartást nem vezetünk, beszerzéskor az adott áruk beszerzési értéke számlán számoljuk el. Év végén a leltározás kötelező, az árukészletet az utolsó beszerzési áron állítjuk be a mérlegbe.

Beszerezési ár részét képezi:

- Illetékek,
- Vámilleték, vámköltség, vámteher,
- Hatósági díjak (környezetvédelmi termékdíj),
- Fuvarköltség,
- Fogyasztási adó,
- Bizományosi díj,
- Közvetítói díj,
- A raktárra vételig felmerült hitel és kölcsönkamat (ha az igénybevétel erre a célra történt)
- Bankgarancia díja,
- Kezelési költség,
- Biztosítási díj,
- Számlahelyesbítéssel rendezett, utólag kapott engedmények,
- A le nem vonható áfa.

A mérlegben a készleteket a legutolsó beszerzési árakon mutatjuk ki, amely azt jelenti, hogy a készletcsökkenésének elszámolása, illetve a raktárból történő kiadása a beérkezés sorrendjében történik. Ezért a készletcsökkenés értékének megállapításánál úgy járunk el, hogy a legrégebbi készlet mennyiségének a mértékéig, annak a beszámítási egységárával számolunk, és ha csak az nem volt elegendő, akkor számolunk a következő beszerzés egységárával.

A vásárolt készletek értékelésénél az év végi zárókészletben csökkent értékben kell azokat a készleteket szerepeltetni, amelyek:

- a vonatkozó előírásoknak (szabványoknak, szállítási szerződésben rögzített követelményeknek) nem felelnek meg, értékesíthetőségük kétséges. A leértékelés mértékét a használhatósági állapot határozza meg. Az értékvesztés összege az egy évnél régebben beszerzett fajlagos kis értékű készleteknél - ahol a nyilvántartásokon való keresztülvezetés költsége meghaladja az értékvesztés összegét – a kialakított készletcsoportok könyvszerinti értékének arányában is meghatározható.
- nyilvántartási ár magasabb, mint a mérlegkészítéskor megismert tényleges piaci érték. Itt a tartós ártendencia alapján kell a készletet leértékelni és az értékvesztést elszámolni.

Azoknál az árukészleteknél, amelyek eladási ára a nyilvántartott beszerzési árra fedezetet nyújt, az értékvesztés indokolt.

Az indokolt leértékelésekről készített kimutatásokat mérlegdokumentációként kell kezelni. A kimutatásoknak tartalmazni kell a megnevezést, mennyiséget, nyilvántartási egységárat, leértékelt értéket leértékelés összegét.

Az értékvesztés elszámolása az eladott áruk beszerzési értékét módosítja. Ha a piaci érték jelentősen és tartósan nagyobb a könyv szerinti értéknél, az értékvesztést visszaírással kell csökkenteni, maximum az eredeti bekerülési értékre.

A leltározáskor megállapított eltéréseknél a leltárhiányok, az eladott áruk beszerzési értékét növelik. A leltár többletek viszont csak akkor vehetők értékkel figyelembe, ha azok adminisztrációs hiba következményei. A tényleges leltártöbblet beszerzési értéke nulla, ezért érték nélkül kell szerepeltetni. A selejtezési jegyzőkönyv a készletcsökkenési alapbizonylat.

2. Követelések értékelése

(követelések áruszállításból és szolgáltatásból, követelések kapcsolt vállalkozással szemben, követelések egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozással szemben, váltókövetelések, egyéb követelések, követelések értékelési különbözete, származékos ügyletek pozitív értékelési különbözete)

Az általános szabály szerint a belföldi és a külföldi követeléseket könyv szerinti értéken kell a mérlegben szerepeltetni.

A vevő, az adós minősítése alapján az üzleti év mérleg fordulónapján fennálló és a mérlegkészítés időpontjáig pénzügyileg nem rendezett követelésnél értékvesztést kell elszámolni – a mérlegkészítés időpontjában rendelkezésre álló információk alapján – a követelés könyv szerinti értéke és a követelés várható megtérülő összege közötti – veszteségjellegű – különbözet összegében, ha ez a különbözet tartósnak mutatkozik és jelentős összegű.

A vevőnként, az adósonként kisösszegű követeléseknél – a vevők, az adósok együttes minősítése alapján – az értékvesztés összege ezen követelések nyilvántartásba vételi értékének százalékában is meghatározható, egy összegben elszámolható, elkülönítetten kimutatható.

Amennyiben a vevő az adós minősítése alapján a követelés várhatóan megtérülő összege jelentősen meghaladja a követelés könyv szerinti értékét, a különbözettel a korábban elszámolt értékvesztést visszairással csökkenteni kell.

Behajthatatlan követelést a könyvviteli mérlegben nem lehet kimutatni, azt hitelezési veszteségként a saját tőkével szemben le kell írni.

A behajthatatlanság tényét és a behajthatatlannak minősített követelés összegét dokumentálni kell.

Külföldi pénzürtékre szóló követelés, kötelezettség

A valuta, a deviza, a külföldi pénzürtékre szóló követelés, illetve a külföldi pénzürtékre szóló kötelezettség értékelésének módja hatással lehet mind a mérlegben szereplő értékekre, mind az adott időszak eredményére.

A külföldi pénzürtékre szóló kötelezettségeket a bekerülés napjára, illetve a szerződés szerinti teljesítés napjára vonatkozó deviza-, valuta eladási árfolyamon kell – általában - értékelni és mindaddig ezen az árfolyamon kell kimutatni, amíg azt ki nem egyenlítik, illetve amíg az adott deviza, valuta árfolyama emelkedik.

Az egyszerűsítés érdekében ezért – a törvény szerint – a külföldi pénzürtékre szóló eszközök, illetve kötelezettségek forintra átszámításánál a bekerülés napjára, illetve a szerződés szerinti teljesítés napjára vonatkozó a Magyar Nemzeti Bank által közzétett, hivatalos devizaárfolyamát kell használni.

Az üzleti év mérleg fordulónapján a külföldi pénzürtékre szóló eszközöket is és a kötelezettségeket is a külföldi pénzürték ugyanazon árfolyamán kell forintra átszámítani.

A mérleg fordulónapi értékelés mellett, ha a devizaárfolyamok emelkednek, a külföldi pénzürtékre szóló eszközöknél árfolyamnyereségként jelenik meg az árfolyamváltozás hatása, míg a külföldi pénzürtékre szóló kötelezettségeknél árfolyamveszteségként.

Az üzleti év mérleg fordulónapján végrehajtott értékeléskor megállapított és árfolyamnyereségként elszámolt összeg sohasem fog megegyezni az árfolyamveszteségként elszámolt összeggel. Ilyen esetben – az óvatosság elve követelményének megfelelően – amennyiben az árfolyamveszteség meghaladja az árfolyamnyereségként elszámolt összeget, az csökkenti az üzleti év eredményét, viszont ha az árfolyamnyereség a több, akkor a különbözetet az árfolyamnyereség csökkentésével időbelileg el kell határolni és a következő üzleti év árfolyamveszteségének fedezetére kell azt felhasználni.

Minden árfolyamnyereséget, illetve árfolyamveszteséget a pénzügyi műveletek egyéb bevételei, illetve a pénzügyi műveletek egyéb ráfordításai között kell elszámolni.

Az év végén a devizás tételeknél is le kell írni a behajthatatlan követeléseket, s az egyedileg vagy csoportosan minősített adósokról szerzett információk alapján el kell számolni az értékvesztést vagy a korábban elszámolt értékvesztés visszairását.

3. Értékpapírok értékelése

(részeseadás kapcsolt vállalkozásban, egyéb részeseadás, saját részvények, saját üzletrészek, forgalmi célú hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok, értékpapírok értékelési különbözete)

A forgóeszközök között értékpapírként a forgatási célból, átmeneti, nem tartós befektetésként vásárolt, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokat, illetve tulajdoni részeseadést jelentő befektetést kell kimutatni.

A forgóeszközök között kimutatott értékpapírokat beszerzési áron kell nyilvántartásba venni. A tőzsdén jegyzett értékpapírok tartós árfolyamcsökkenése esetén (mérlegkészítés napját megelőző egy éven keresztül) az értékpapírt az év utolsó napján közzétett tőzsdei átlag árfolyam alapján kell értékelni.

4. Pénzeszközök értékelése

(Pénztár, csekk, bankbetétek)

A pénzeszközök a deviza és a forint bankszámlák, továbbá a pénztárban lévő forint és deviza készpénz összegét jelenti.

Évközi elszámoláskor a valuta és a devizakészletekben bekövetkezett változásokat a változás napján érvényes árfolyamoknak megfelelően számoljuk el.

A növekedéseket a valuta, deviza megszerzéséért fizetett (számított) forint ellenértékében, a csökkenéseket a meglévő valuta, deviza könyv szerinti árfolyamán számoljuk el, így kiküszöböljük az árfolyam különbözeteket. A felhasználásoknál választható a FIFO módszer.

A forintban elhelyezett bankbetéteket a mérleg fordulónapján a pénzüintézet által megegyező kivonattal kell a mérlegben szerepeltetni.

A pénztárban meglévő forint összeget a pénztárkönyvvvel egyezően kell a mérlegben felvenni.

A devizabetétek esetében a devizák árfolyamváltozása miatt átértékelést kell végrehajtani, elszámolását lásd az előbb leírt külföldi pénzüértékre szóló követeléseknél.

III. Aktív időbeli elhatárolások

(bevételek aktív időbeli elhatárolása, költségek, ráfordítások aktív időbeli elhatárolása, halasztott ráfordítások)

Aktív időbeli elhatárolásként – elkülönítetten – kell a mérlegben kimutatni az üzleti év mérlegének fordulónapja előtt felmerült, elszámolt olyan összegeket, amelyek költségként, ráfordításként (halasztott ráfordításként is) csak a mérleg fordulónapját követő időszakra számolhatók el, valamint az olyan járó árbevétel, kamat- és egyéb bevételeket, amelyek csak a mérleg fordulónapja után esedékesek, de a mérleggel lezárt időszakra számolandók el.

A külföldi pénzüértékben fennálló követelésekkel, illetve kötelezettségekkel kapcsolatos időbeli elhatárolásokat a mérleg fordulónapi választott árfolyamon kell értékelni.

Bevételek aktív időbeli elhatárolása

Olyan árbevételeket, kamat- és egyéb bevételeket, amelyek a mérleg fordulónapja után esedékesek, de részben vagy egészben a beszámolóval lezárt üzleti évet illetik meg:

- az utólag számlázott bérleti díj a bérbeadónál,
- az adott kölcsönök, bankbetétek, kamatozó értékpapírok után kapott kamat összege, melynek jóváírása vagy megfizetése a fordulónap után esedékes, de egy része az üzleti évet terheli,
- váltóbirtokosnál a le nem járt váltókövetelések még a tárgy üzleti évet illető kamattartalma.

A névérték alatti kibocsátású, névérték alatt vásárolt, nem kamatozó, diszkont értékpapírok névértéke és kibocsátási értéke (vételára) közötti különbözet adott üzleti évre jutó részét addig, amíg az értékpapírt nem értékesítik, nem váltják be, könyvekből ki nem vezetik.

A hitelviszonyt megtestesítő kamatozó értékpapírok kamattal csökkentett beszerzési értéke és névértéke közötti nyereségjellegű különbözetnek a mérleg fordulónapjáig terjedő időszakra jutó arányos részét,

Költségek, ráfordítások aktív időbeli elhatárolása

A tárgyévben keletkezett (elszámolt) ráfordításokat, amelyek részben vagy egészben a fordulónapot követő évet terhelik, ekkor a már elszámolt költségek összegének csökkentésével egyidejűleg képezhető az aktív időbeli elhatárolás:

- a következő évet terhelő, de a tárgyévben kifizetett előfizetési díjak,
- a bérbevevőnél a bérleti díj arányosan nem a tárgyévet terhelő részének összege,
- kapott kölcsönök, hitelek után a tárgyévben megfizetett, de arányosan a következő évet terhelő kamatok.

A forgatási céllal vásárolt hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok és tulajdoni részesedést jelentő részesedések szervezéséhez kapcsolódóan fizetett, a beszerzési értékben nem aktivált bizományosi díjat, vásárolt vételi opció díját, ha jelentős összegűek és várhatóan megtérülnek az értékesítéskor; e tételek esetében a vállalkozás dönt arról, hogy időbelileg elhatárolja-e az összegüket,

Halasztott ráfordítások

Az aktív időbeli elhatárolások között elkülönítetten kell kimutatni a halasztott ráfordításokat. Ezen halasztott ráfordítások tartalmuk szerint (közvetetten) végleges vagyonsökkenést jelentenek, több év alatt kerülnek megszüntetésre, ezért indokolt a mérlegben is a külön kimutatásuk.

Az ellentételezés nélkül átvállalt kötelezettséget az átvállalás időpontjától annak pénzügyi rendezéséig ki kell mutatni, ugyanakkor az eredménycsökkenést csak a kötelezettség pénzügyi rendezésekor indokolt elszámolni. Ezért a tartozás átvállalásakor az átvállalt kötelezettség szerződés szerinti összegét rendkívüli ráfordításként el kell számolni, majd ebből az összegből az üzleti évben pénzügyileg nem rendezett összeget – mint halasztott ráfordítás – időbelileg el kell határolni. Az időbeli elhatárolást az átvállalt az átvállalt kötelezettség pénzügyi rendezésekor kell megszüntetni.

IV. Saját tőke

(Jegyzett tőke, jegyzett, de még be nem fizetett tőke, tőketartalék, eredménytartalék, lekötött tartalék, értékelési tartalék, mérleg szerinti eredmény)

1. Induló tőke Számviteli tv. 35.§ és a 224/2000.(XII.19.) Korm.rendelet

Az alapszabályban meghatározott összegben, a tulajdonosok által tartósan rendelkezésre bocsátott – ténylegesen átadott – induló tőke.

Saját tőkeként csak olyan tőkerészt szabad kimutatni, amelyet a tulajdonos véglegesen bocsátott rendelkezésre vagy amelyet a tulajdonos az adózott eredményből hagyott a vállalkozónál.

A saját tőke a jegyzett, de még be nem fizetett tőkével csökkentett jegyzett tőkéből, a tőketartalékból, az eredménytartalékból, a lekötött tartalékból, az értékelési tartalékból és a tárgyév mérleg szerinti eredményéből tevődik össze.

A saját tőkeként kimutatott előző évek áthozott veszteségét el kell számolni az eredménytartalék terhére, amely nem befolyásolja a társasági adóban érvényesíthető veszteség elszámolást, erre vonatkozóan a kimutatott veszteséget analitikus nyilvántartás keretében kell évenkénti bontásban kigyűjteni.

2. Tartalék tőke (eredménytartalék) Számviteli tv. 36.§ és a 224/2000.(XII.19.) Korm.rendelet

A tőketartalék negatív előjelű nem lehet.

A tartalék tőkét növeli:

- a köztestületnél az alapító tagok (a tagok) által az alapításkor, illetve a tőkeemeléskor tartaléktőkeként (a jegyzett érték és a névérték különbözeteként) véglegesen átadott eszközök, pénzeszközök értéke;
- az induló tőke leszállítása a tartalékkal szemben;
- a tartaléktőkéből lekötött tartalék visszavezetett összege a lekötés feloldása alapján;
- a pénzmozgással, illetve az eszkozmozgással egyidejűleg a jogszabály alapján tartalékba helyezett pénzeszközök, átvett eszközök értéke.

A tartaléktőkét csökkenti:

- az induló tőke emelése a szabad tőketartalékból;
- a veszteség miatti negatív eredménytartalék ellentételezésére felhasznált összeg;
- a tőkekivonással megvalósított jegyzett tőke leszállításához kapcsolódó tőketartalék-kivonás összege;
- a tőketartalék lekötött tartalékba átvezetett összege;
- a pénzmozgással, illetve az eszkozmozgással egyidejűleg a jogszabály alapján tőketartalékkal szemben átadott pénzeszközök, eszközök értéke;
- a fenti összegekkel csak a nem kötött tőketartalék csökkenthető, úgy hogy a tőketartalék negatív nem lehet.

A tartalék tőkét az év végén a mérlegben könyv szerinti értéken kell kimutatni, beállítani.

Az eredménytartalék tartalmazza az előző évek mérleg szerinti eredményét, csökkentve a tárgyév, illetve a következő évek nyereségéből leírható veszteséget, továbbá az előző év mérleg szerinti eredménye terhére ténylegesen leírt, áthozott veszteség összegét, módosítva az átadott-átvett eredménytartalékkal és csökkentve a tárgyév végén – az éves zárlat keretében – osztalékra, részesedésre igénybe vett összeggel.

Az eredménytartalék negatív előjelűvé is válhat.

A veszteség miatti negatív eredménytartalék ellentételezésére a tőketartalékot lehet felhasználni, illetve a jegyzett tőkét lehet leszállítani. Jegyzett tőkét emelni csak szabad rendelkezésű eredménytartalékból lehet akkor, ha a létesítő okirat módosítása szerinti tőkeemelést a cégjegyzékbe bejegyezték, a bejegyzés időpontjával.

Amennyiben az eredménytartalék pozitív (követel egyenlegű) akkor az előző évek nyereségesek voltak. Ha az eredménytartalék összevont egyenlege negatív (tartozik egyenlegű) akkor a társaság előző évei veszteségesek voltak.

Eredménytartalékot növeli:

- az előző év mérleg szerinti eredményét (nyereségét), ideértve az ellenőrzés, az önellenőrzés előző év mérleg szerinti eredményét növelő módosítását (nyereségét) is;
- az induló tőke leszállítását az eredménytartalékkal szemben;
- a veszteség miatti negatív eredménytartalék ellentételezésére felhasznált tőketartalékot;
- a gazdasági társaságnál a veszteség fedezetére kapott – törvényi előírás alapján – pótbefizetés összegét, illetve a gazdasági társaság tulajdonosánál (tagjánál) a veszteség pótlásához nem szükséges – korábban ilyen címen adott – pótbefizetés visszakapott összegét a pénzmozgással egyidejűleg;

- jogszabály alapján eredménytartalékba helyezett pénzeszközöket, átvett pénzeszközök értékét a pénzmozgással egyidejűleg.

Eredménytartalékot csökkenti:

- az előző év mérleg szerinti eredményét (veszteségét), ideértve az ellenőrzés, az önellenőrzés előző év mérleg szerinti eredményét csökkentő módosítását (veszteséget) is;
- a jegyzett tőke emelését a rendelkezésre álló szabad eredménytartalékból;
- az eredménytartalék lekötött tartalékba átvezetett összegét;
- az üzleti év végén a tárgyévi adózott eredmény kiegészítéseként osztalékra, részesedésre, kamatozó részvény kamatára, továbbá az eredménytartalékot terhelő adóra igénybe vett összeget;
- a társaság tulajdonosánál (tagjánál) a gazdasági társaság veszteségének fedezetére teljesített – törvényi előíráson alapuló – pótbefizetés összegét a pénzmozgással egyidejűleg;
- a tőkekivonással megvalósított jegyzett tőke leszállításához kapcsolódó eredménytartalék-kivonás összegét;
- a pénzmozgással illetve az eszközmozgással egyidejűleg a jogszabály alapján eredménytartalékkal szemben átadott pénzeszközök, eszközök értékét.

4. Értékelési tartalék Számviteli tv. 39.§

A kettős könyvvitelt vezetőik a befektetett eszközök meghatározott körét évenként december 31-i fordulónappal az ismert piaci értéken korrigálhatják, ha az eszköz egyedi piaci értéke jelentősen meghaladja a könyv szerinti értéket.

Értékelési tartalékként mutatjuk ki a piaci értékelés alapján meghatározott érték helyesbítés összegét. Az értékelési tartalék és az érték helyesbítés csak és kizárólag egymással szemben és azonos összegben változhat. Az értékelési tartalék terhére a saját tőke már elemeit nem lehet kiegészíteni, annak kötelezettség közvetlenül nem teljesíthető.

Az értékelési tartalék az érték helyesbítéssel megegyező összegű saját forrás. Az értékelési tartalék és az érték helyesbítés csak és kizárólag egymással szemben és azonos összegben mozoghat. Év közben az értékelési tartalék csak csökkenhet.

6. Működés mérleg szerinti eredménye

A mérleg szerinti eredmény a tárgyévi működés eredménye, egyezően az eredmény kimutatásban ilyen címen kimutatott összeggel.

A mérleg szerinti eredmény értékének meg kell egyeznie a tárgyévi eredmény kimutatás mérleg szerinti eredményével.

Az üzleti év mérleg szerinti eredményét az üzemi (üzleti) tevékenység eredménye, a pénzügyi műveletek eredménye (a kettő együtt a szokásos vállalkozási eredmény) és a rendkívüli eredmény együttes összegéből (adózás előtti eredmény) az adófizetési kötelezettség levonásával (összevontan adózott eredmény), összegben kell meghatározni.

V. Céltartalék

(céltartalék várható kötelezettségekre, jövőbeni költségekre, egyéb céltartalék)

Az adózás előtti eredmény terhére céltartalékot kell képezni - a szükséges mértékben - azokra a múltbeli, illetve a folyamatban lévő ügyletekből, szerződésekből származó, harmadik felekkel szembeni fizetési kötelezettségekre. Ideértve különösen a jogszabályban meghatározott garanciális kötelezettséget, a függő kötelezettséget, a biztos (jövőbeni) kötelezettséget, a korengedményes nyugdíj, illetve a helyébe lépő korhatár előtti ellátás, a végkielégítés miatti fizetési kötelezettséget, a környezetvédelmi kötelezettséget], amelyek a mérleg fordulónapon valószínű vagy bizonyos, hogy fennállnak, de összegük vagy esedékességük időpontja még bizonytalan, és azokra a vállalkozó a szükséges fedezetet más módon nem biztosította.

Céltartalék a szokásos üzleti tevékenység rendszeresen és folyamatosan felmerülő költségeire nem képezhető.

A képzett céltartalék, illetve annak felhasználása összegét a kiegészítő mellékletben jogcímek szerinti részletezésben be kell mutatni. Ha az egyes jogcímek szerint képzett céltartalék összege az előző évi összegtől lényegesen eltér, akkor azt a kiegészítő mellékletben indokolni kell.

A céltartalékot a mérlegben könyv szerinti értéken kell kimutatni.

VI. Kötelezettségek értékelés

A kötelezettségeket a beszámoló részét képező mérlegben könyv szerinti értéken az értékcorrekciókkal (növelten, csökkentett) kell szerepeltetni.

A Ptk. általános szabályait szemelőt tartva, a kötelezettség öt éven túl elévül. Az elévült kötelezettségek megszüntetése könyvekből történő kivezetése dokumentálással történhet. Mind az elévült kötelezettséget, mind az elengedett kötelezettséget a rendkívüli bevételekkel szemben kell kivezetni. Devizás kötelezettségek elengedésekor a meglévő könyv szerinti árfolyam alapján kel elszámolni a bevételek között.

Kötelezettségeket egyeztetéssel leltározzuk.

A kötelezettségeknek két nagy csoportja van, a hosszú, illetve a rövid lejáratú kötelezettségek.

Hosszú lejáratú kötelezettségként az egy gazdasági évnél hosszabb lejáratra kapott kölcsönt, hitelt, valamint az egyéb hosszú lejáratú kötelezettséget kell kimutatni. A hosszú lejáratú kötelezettségekből a mérleg fordulónapját követő egy éven belül visszafizetendő törlesztéseket a rövid lejáratú kötelezettségek közé kell átsorolni.

A rövid lejáratú kötelezettségek között kell kimutatni jellemzően a *rövid lejáratú hiteleket és kölcsönöket*, a *vevőktől kapott előleget*, a *szállítói tartozásokat*, a *váltó tartozásokat* és az *egyéb rövid lejáratú kötelezettségeket*.

A mérlegben a kötelezettségek között kell szerepeltetni a mérleg fordulónapjáig elismert kötelezettségeken túlmenően a jogerős határozattal előírt, továbbá az elsőfokon megítélt kötelezettségek összegét is.

VII. Passzív időbeli elhatárolások

Passzív időbeli elhatárolásként kell elkülönítetten kimutatni

- a) a mérleg fordulónapja előtt befolyt, elszámolt bevételt, amely a mérleg fordulónapja utáni időszak árbevételét, bevételét képezi,
- b) a mérleg fordulónapja előtti időszakot terhelő költséget, ráfordítást, amely csak a mérleg fordulónapja utáni időszakban merül fel, kerül számlázásra,
- c) mérleg fordulónapja és elkészítésének időpontja között a vállalkozóval szemben érvényesített, benyújtott, ismertté vált, a mérleggel lezárt üzleti évhez kapcsolódó kártérítési igényt, kártérítést, bírósági költséget,

Passzív időbeli elhatárolásként kell kimutatni a költségek (a ráfordítások) ellentételezésére - visszafizetési kötelezettség nélkül - kapott, pénzügyileg rendezett, egyéb bevételként elszámolt támogatás összegéből az üzleti évben költséggel, ráfordítással nem ellentételezett összeget. Az elhatárolást a költségek, ráfordítások tényleges felmerülésekor, illetve a támogatási szerződésben, megállapodásban foglaltak teljesülésekor kell megszüntetni.

Passzív időbeli elhatárolásként lehet a mérlegben kimutatni a befektetett pénzügyi eszközök közé sorolt, névérték felett beszerezett - hitelviszonyt megtestesítő, a valós értéken történő értékelés alá nem vont - kamatozó értékpapír névértéke és beszerzési értéke közötti - veszteségjellegű - különbözetből a beszerzéstől az üzleti év mérleg fordulónapjáig terjedő időszakra időarányosan jutó - elszámolt értékvesztéssel csökkentett - (a pénzügyi műveletek egyéb ráfordításaival szemben elszámolt) összeget.

A passzív időbeli elhatárolások között halasztott bevételként kell kimutatni a rendkívüli bevételként elszámolt

- a) fejlesztési célra - visszafizetési kötelezettség nélkül - kapott, pénzügyileg rendezett támogatás véglegesen átvett pénzeszköz összegét,
- b) elengedett, valamint a harmadik személy által átvállalt kötelezettség összegét, amennyiben az a kötelezettség terhére beszerezett eszközökhöz kapcsolódik (legfeljebb a kapcsolódó eszközök nyilvántartás szerinti értékében),
- c) térítés nélkül (visszaadási kötelezettség nélkül) átvett eszközök, továbbá az ajándékként, a hagyatékként kapott, a többletként fellelt eszközök piaci - illetve jogszabály eltérő rendelkezése esetén a jogszabály szerinti - értékét.

A támogatásonként, a véglegesen átvett pénzeszközönként, a térítés nélkül átvett eszközönként kimutatott halasztott bevételt a fejlesztés során megvalósított eszköz, az elengedett, valamint a harmadik személy által átvállalt kötelezettséghez kapcsolódó eszköz, illetve a térítés nélkül átvett eszköz (ideértve az ajándékként, a hagyatékként kapott, a többletként fellelt eszközöket is) bekerülési értékének, illetve bekerülési értéke arányos részének költségkénti, illetve ráfordításkénti elszámolásakor kell megszüntetni. Meg kell szüntetni a fejlesztési támogatás miatt kimutatott halasztott bevételt a támogatás visszafizetésekor is.

VIII. Záró rendelkezések, hatálybalépés, aláírás

Ez a szabályzat 2015. október 1 napján lép hatályba.

A 2007. október 1-jétől hatályban lévő eszközök és források értékelési szabályzata e naptól hatályát veszti.

A szabályzat kiterjed az Országos Polgárőr Szövetség által történő valamennyi értékelésre, a kezelésben, ellenőrzésben, elszámolásban résztvevő valamennyi személyre.